

[Aksel Larsen.]

Man har her bragt ind i debatten spørgsmålet om, hvorvidt folketingets har ret til at vedtage love, som er forkastet ved en folkeafstemning. Nu er det måske i nogen grad et teoretisk spørgsmål, men det kan blive et praktisk spørgsmål. Dels er det sådan, at det står i Danmarks Riges Grundlov, at folketingets medlemmer i deres virksomhed ene skal rette sig efter deres overbevisning og ikke efter nogen forskrift af vælgerne, og derfor kan jeg ikke se, hvorledes en folkeafstemning, som jo er en art forskrift fra vælgerne, kan binde folketingets medlemmer, så de ikke må følge deres overbevisning. Men dernæst er det vel også et spørgsmål om, hvor lang tid der går, og man kan dog vist i hvert fald ikke hævde det synspunkt, at efter det næste folketingsvalg skal det kommende folketing også være bundet til ikke at gennemføre sådan noget som det, der blev forkastet ved folkeafstemningen, bortset fra at man også har lov til at se lidt på, under hvilke omstændigheder det lykkedes at skaffe det flertal ved folkeafstemningen, som man skaffede.

Ja, jeg skal ikke komme ind på dette i detaljer — enhver ved, hvad jeg mener — men jeg vil tillade mig at sige, at kampagnen forud for folkeafstemningen aktualiserede i hvert fald et ganske bestemt spørgsmål, nemlig spørgsmålet om, hvorledes demokratiet skal praktiseres her i landet. Det er aldeles udmærket, at der er trykkefrihed, ytringsfrihed o. s. v., men når trykkefrihedens og ytringsfrihedens udnyttelse i allerhøjeste grad er et spørgsmål om, hvor mange penge man har, så bør man, hvis man vil nærme sig demokratiet, have en ordening, så at partierne og de politiske dagblade er forpligtet til offentligt at aflægge regnskab for, hvorfra de har pengene til deres virksomhed, og lade disse regnskaber offentligt kontrollere. Det må være sådan, at vælgerne skal vide, hvem der finansierer deres partier; så først ved vælgerne for alvor, hvem der er interesseret i, at partiernes politik vinder frem.

Vi har før her i tinget haft et forslag til lov om, at det skulle forbydes organisationer at yde bidrag til politiske partier. Jeg tror ikke, det løser noget som helst problem. Men hvis man fik lovbestemmelser,

som forpligtede partierne til at fortælle, hvorfra de har deres penge, ville det have en ganske god virkning. Jeg tror, det ville gøre det hele mere demokratisk. Det er muligt, at bestemmelser herom skal indføres i valgloven. Jeg regner jo med, at vi nu for fjerde gang i løbet af 4 år skal have et forslag fra den højtærede indenrigsminister om ændringer i valgloven, og så får vi håbe på, at vi også får det arbejdet igennem i udvalget, så vi kan få gennemført de nødvendige forandringer i valgloven — det er ikke lykkedes hidtil; og navnlig da vi ved, at vi skal have et valg i en formodentlig ikke alt for fjern fremtid, så haster det i grunden med disse ændringer.

I den forbindelse må jeg også sige, at jeg kunne godt lide, om vi fik valgloven bragt i overensstemmelse med grundloven; det er den ikke, så længe den har sine spærregler, eftersom der i grundloven står, at befolkningens meninger i forhold til stemmetallet skal afspejle sig i folketingets sammensætning.

I øvrigt må jeg, idet jeg erindrer om, hvad jeg sagde om jordlovene, gøre opmærksom på, at jordlovene eller i hvert fald en del af jordlovene simpelt hen er nødvendige, hvis vi vil have løst boligbyggeriets problemer. Bevares vel, man kan godt få bygget det nødvendige antal boliger, også selv om grundspekulationen trives og byggegrundene er for dyre, men det hjælper ikke så stort. Hvis vi skal klare bolig mangelen, må vi sikre, at der bliver bygget boliger, som også er billige nok, og hertil er det nødvendigt at fremskaffe de nødvendige byggegrunde; så også hvad dette angår, er en del af jordlovene nødvendige.

Boligbyggeriet er for dyrt i alt væsentligt af tre grunde. For det første fordi grundpriserne stiger alt for fantastisk; der er en grundspekulation, som man ikke er kommet til livs. For det andet fordi renten er for høj, og fordi der er kurstab, når man optager byggelån. Og for det tredje fordi omkostningerne ved byggeriet skrues kunstigt op, således at der skal betales meget mere end rimeligt.

Jeg har haft lejlighed til at gøre mig bekendt med de regler, hvorefter der gives tilbud ved licitationer, og meget af byggeriet udføres jo efter licitation. Jeg troede ikke, det var så galt fat, som det viser sig det er.